

VNEUS

16.02.2018

Viite

Asia

**Vaikuttaminen EU:n tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen 2021-
rahoituskehyn kokonaistaso**

Valtioneuvosto on aiemmin E-kirjeessä (E 34/2017 vp) linjannut yleisiä näkemyksiä vaikuttamisesta tulevaan rahoituskehykseen, sekä sektorikohtaisissa E-jatkokirjeissä linjannut peruskantoja merkittävimpien sektoreiden osalta (maatalous, muuttoliike, koheesio, Verkkojen Eurooppa-väline, tutkimuksen- ja innovaatioiden puiteohjelma).

On keskeistä, etteivät Suomen ennakko-vaikuttamiskannat muodostu ainoastaan sektorikohtaisten kantojen summana, vaan valmistautumista tuleviin rahoituskehysneuvotteluihin tarkastellaan kokonaisuutena Suomen kokonaisedun näkökulmasta. Suomen ennakko-vaikuttamisen vahvistamiseksi tulevan rahoituskehyn kokonaistasoa koskevaa valtioneuvoston kantaa tarkennetaan.

Varsinaiseen rahoituskehys ehdotuksen yksityiskohtiin otetaan kantaa, kun komission esitys on annettu toukokuussa 2018.

Rahoituskehyn kokonaistaso

Rahoituskehyksellä ja EU:n budjetilla on suuri valtiontaloudellinen merkitys. Nykyisellä rahoituskehyskaudella (2014-2020) Suomi maksaa keskimäärin EU-budjettiin vuosittain noin 2 miljardia euroa. Maksut EU:sta Suomeen ovat vastaavasti keskimäärin noin 1,5 miljardia euroa eli Suomi on EU-budjetin nettomaksaja.

Nykyisen rahoituskehyskauden 2014-2020 sitoumusten taso on määritelty 1 % EU 28:n yhteenlasketusta BKTL:stä. Suhteellisesti sama taso tarkoittaisi Iso-Britannian lähdön jälkeen rahoituskehyn tasoa, joka olisi 1 % EU 27:n yhteenlasketusta BKTL:stä. Tässä tilanteessa rahoituskehyn kokonaistaso laskisi arviolta 15 %, kun Suomen jäsenmaksu puolestaan kasvaisi noin 6 % (arviolta 800 miljoonaa euroa koko kehyskaudella).

Toisaalta, mikäli Britannian eron täysimääräisessä huomioimisessa lähtökohdaksi otetaan Britannian maksujen vähentäminen EU-budjetista, rahoituskehyn kokonaistaso laskisi arviolta 11 %, kun Suomen jäsenmaksu kasvaisi puolestaan noin 12 % (arviolta 1,7 mrd. euroa koko kehyskaudella). Tällöin rahoituskehys asettuisi arviolta 1,05 %:n tasolle EU27-yhteenlasketusta BKTL:stä.

Hallitusohjelman mukaisesti seuraavissa rahoituskehysneuvotteluissa on huolehdittava, että Suomen nettomaksuosuus on kohtuullinen ja oikeudenmukainen ja siinä huomioidaan Suomen taloustilanne.

Suomen lähtökohta on, että Britannian ero huomioidaan täysimääräisesti rahoituskehysten kokonaistasossa. Tulevaisuuden 27 jäsenmaan unioni ei voi jatkaa budjetin rahoittamista 28 jäsenmaan tasolla.

Rahoituskehysten kokonaistason osalta Britannian eron täysimääräinen huomioiminen tarkoittaa, että tulevassa rahoituskehyksessä sitoumusten kokonaistason tulisi asettua mahdollisimman lähelle nykyistä jäsenmaiden yhteenlaskettua BKTL-prosenttitasoa. Emme kuitenkaan sido itseämme neuvotteluissa tiukimpaan 1 % tavoitteeseen.

Nk. perinteisten rahoitustarpeiden osalta joudutaan arvioimaan varojen uudelleen kohdentamista rahoituskehysten kokonaistason laskiessa.

Linjausten mukaisesti Suomi tavoittelee suhteellisesti korkeampaa saantoa maatalous- ja koheesiopolitiikassa. Tämän lisäksi rahoituksen tulee vastata paremmin ajankohtaisiin tarpeisiin, kuten tutkimukseen ja kehitykseen, muuttoliikkeeseen sekä puolustusyhteistyöhön. Neuvottelutilanteessa Suomen tulee huomioida kokonaistilanne ja pyrkiä toteuttamaan yhdessä linjatut tavoitteet. Budjetin kokonaistason osalta voimme joustaa em. rajoissa, jos tavoite saantojemme maksimoimiseksi sitä vaatii.

Oleellisimmin Suomen nettomaksuasemaan vaikuttaa rahoituskehysten kokonaistaso. Lisäksi on saavutettava Suomen keskeisillä painopistealueilla asetetut saantotavoitteet. Tämän toteuttamiseksi ministeriöiden tulee tehdä kokonaisvaltaista ja oikea-aikaista ministeri- ja virkamiestason vaikuttamistyötä.

LIITTEET

Asiasanat	rahoituskehykset, Eurooppa-neuvosto
Hoitaa	VM, VNK
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, SP, STM, TEM, UM, VTV, YM